

# Spis treści

|                     |      |
|---------------------|------|
| Od Redaktorów ..... | XI   |
| Wykaz Autorów ..... | XIII |
| Wykaz skrótów ..... | XV   |

## Część I.

|                                                                                                                                 |           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Rozdział 1. Wartości Unii Europejskiej adresowane <i>pro foro interno</i> .....</b>                                          | <b>3</b>  |
| § 1. Wprowadzenie .....                                                                                                         | 3         |
| § 2. Wartości polityczne rudymenem Unii Europejskiej – aksjologiczne tło funkcjonowania UE .....                                | 4         |
| § 3. Klasyfikacja domen aktywności UE w sferze urzeczywistniania jej wartości .....                                             | 9         |
| § 4. Podsumowanie .....                                                                                                         | 11        |
| <b>Rozdział 2. Znaczenie prawa międzynarodowego dla funkcjonowania UE .</b>                                                     | <b>13</b> |
| § 1. Wprowadzenie .....                                                                                                         | 13        |
| § 2. Od prawa międzynarodowego do konstytucji .....                                                                             | 14        |
| § 3. Prawo międzynarodowe w funkcjonowaniu jednolitego rynku .....                                                              | 16        |
| § 4. Porozumienie EOG i Strefa Schengen: pomiędzy prawem międzynarodowym a prawem UE .....                                      | 20        |
| § 5. Podsumowanie .....                                                                                                         | 24        |
| <b>Rozdział 3. Analiza tworzenia prawa międzynarodowego przez Unię Europejską przez pryzmat demokracji i rządów prawa .....</b> | <b>25</b> |
| § 1. Wprowadzenie .....                                                                                                         | 25        |
| § 2. Demokracja – pojęcie .....                                                                                                 | 29        |
| § 3. Dylematy .....                                                                                                             | 34        |
| § 4. Możliwości – konceptualne i prawne .....                                                                                   | 39        |
| § 5. Podsumowanie .....                                                                                                         | 49        |

## Część II.

|                                                                                                                                                                 |           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Rozdział 1. Integracja europejska w traktatach o przyjaźni i współpracy zawartych przez Polskę z państwami Wspólnot Europejskich/Unii Europejskiej .....</b> | <b>55</b> |
| § 1. Wprowadzenie .....                                                                                                                                         | 55        |

|                                                                                                                                                           |            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| § 2. Traktat o przyjaźni i współpracy z Francją .....                                                                                                     | 60         |
| § 3. Traktat o przyjaźni i współpracy z Niemcami .....                                                                                                    | 61         |
| § 4. Traktat o przyjaźni i współpracy z Włochami .....                                                                                                    | 64         |
| § 5. Traktat o przyjaźni i współpracy z Hiszpanią .....                                                                                                   | 66         |
| § 6. Traktat o przyjaźni i współpracy z Grecją .....                                                                                                      | 67         |
| § 7. Podsumowanie .....                                                                                                                                   | 69         |
| <b>Rozdział 2. Fińskie i polskie dylematy integracji europejskiej .....</b>                                                                               | <b>73</b>  |
| § 1. Wprowadzenie .....                                                                                                                                   | 73         |
| § 2. Integracja Polski .....                                                                                                                              | 74         |
| § 3. Integracja Finlandii .....                                                                                                                           | 77         |
| § 4. Podsumowanie .....                                                                                                                                   | 83         |
| <b>Część III.</b>                                                                                                                                         |            |
| <b>Rozdział 1. Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa Unii Europejskiej po reformach traktatowych .....</b>                                        | <b>87</b>  |
| § 1. Wprowadzenie .....                                                                                                                                   | 87         |
| § 2. Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa UE po Traktacie z Lizbony – ogólna charakterystyka .....                                               | 91         |
| § 3. Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa UE – instrumenty prawne jej realizacji .....                                                           | 96         |
| § 4. Podsumowanie .....                                                                                                                                   | 103        |
| <b>Rozdział 2. Wysoki Przedstawiciel Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa – między Radą Europejską, Radą i Komisją. Wybrane aspekty .....</b> | <b>107</b> |
| § 1. Wprowadzenie .....                                                                                                                                   | 107        |
| § 2. Wysoki Przedstawiciel a WPZiB .....                                                                                                                  | 109        |
| § 3. Wysoki Przedstawiciel a spójność polityki zagranicznej Unii .....                                                                                    | 113        |
| § 4. Wybór i zakończenie funkcji Wysokiego Przedstawiciela .....                                                                                          | 116        |
| § 5. Wysoki Przedstawiciel w ramach unijnych instytucji .....                                                                                             | 121        |
| § 6. Podsumowanie .....                                                                                                                                   | 125        |
| <b>Rozdział 3. Stosunki Unia Europejska – NATO .....</b>                                                                                                  | <b>129</b> |
| § 1. Wprowadzenie .....                                                                                                                                   | 129        |
| § 2. Geneza kształtowania się polityk obu organizacji .....                                                                                               | 129        |
| § 3. Początki współpracy .....                                                                                                                            | 135        |
| § 4. Współpraca między UE i NATO od 2002 r. ....                                                                                                          | 143        |
| § 5. Nowe otwarcie .....                                                                                                                                  | 149        |
| § 6. Podsumowanie .....                                                                                                                                   | 152        |

## Część IV.

|                                                                                                                                                                                                                                     |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Rozdział 1. Zmiany proceduralne w zakresie wykorzystania instrumentu europejskiej inicjatywy obywatelskiej .....</b>                                                                                                             | <b>157</b> |
| § 1. Wprowadzenie .....                                                                                                                                                                                                             | 157        |
| § 2. Dotychczasowe osiągnięcia praktyczne w przedmiocie europejskich inicjatyw obywatelskich .....                                                                                                                                  | 158        |
| § 3. Praktyczne problemy efektywnego wykorzystania instrumentu europejskiej inicjatywy obywatelskiej .....                                                                                                                          | 162        |
| I. Działania przygotowawcze .....                                                                                                                                                                                                   | 162        |
| II. Rejestracja .....                                                                                                                                                                                                               | 162        |
| III. Zbieranie deklaracji poparcia .....                                                                                                                                                                                            | 163        |
| IV. Weryfikacja deklaracji poparcia .....                                                                                                                                                                                           | 165        |
| V. Rozpatrzenie inicjatywy .....                                                                                                                                                                                                    | 165        |
| § 4. Podsumowanie .....                                                                                                                                                                                                             | 166        |
| <b>Rozdział 2. Kryzys uchodźczy jako kryzys instytucji i wartości.<br/>Prawnomiędzynarodowe aspekty dynamiki zmian regulacji prawnych dotyczących uchodźców w prawie Unii Europejskiej i w wybranych porządkach krajowych .....</b> | <b>169</b> |
| § 1. Wprowadzenie .....                                                                                                                                                                                                             | 169        |
| § 2. Powszechny standard ochrony uchodźców .....                                                                                                                                                                                    | 170        |
| § 3. Zmiany w polityce azylowej Unii Europejskiej wywołane kryzysem uchodźczym .....                                                                                                                                                | 174        |
| § 4. Analiza wybranych krajowych systemów regulujących status uchodźcy w dobie kryzysu migracyjnego .....                                                                                                                           | 180        |
| § 5. Podsumowanie .....                                                                                                                                                                                                             | 193        |
| <b>Rozdział 3. Normatywny standard pozytywnej dyskryminacji kobiet w dostępie do usług i towarów w dyrektywie Rady 2004/113/WE .....</b>                                                                                            | <b>197</b> |
| § 1. Wprowadzenie .....                                                                                                                                                                                                             | 197        |
| § 2. Pojęcie pozytywnej dyskryminacji kobiet w doktrynie prawnej .....                                                                                                                                                              | 199        |
| § 3. Związek przyczynowo-skutkowy negatywnej dyskryminacji kobiet w dostępie do towarów i usług a zjawisko uprzedzenia, stereotypu i stygmatyzacji społecznej .....                                                                 | 202        |
| § 4. Dyrektywa Rady 2004/113/WE wprowadzająca w życie zasadę równego traktowania mężczyzn i kobiet w zakresie dostępu do towarów i usług oraz dostarczania towarów i usług .....                                                    | 208        |
| § 5. Podsumowanie .....                                                                                                                                                                                                             | 216        |

**Część V.**

|                                                                                                                                                                                                              |            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Rozdział 1. Unijna przestrzeń prawna w sprawach karnych: 15 lat doświadczeń Polski i wyzwania na przyszłość .....</b>                                                                                     | <b>221</b> |
| § 1. Wprowadzenie .....                                                                                                                                                                                      | 221        |
| § 2. „Wartość dodana” prawodawstwa Unii Europejskiej w dziedzinie prawa karnego .....                                                                                                                        | 224        |
| § 3. Harmonizacja prawa karnego państw członkowskich Unii Europejskiej .....                                                                                                                                 | 228        |
| § 4. Wpływ prawodawstwa Unii Europejskiej na polskie prawo karne ...                                                                                                                                         | 231        |
| § 5. Podsumowanie .....                                                                                                                                                                                      | 241        |
| <b>Rozdział 2. Prokuratura Europejska jako przykład intensyfikacji współpracy w obszarze walki z oszustwami naruszającymi interesy finansowe Unii Europejskiej. Dlaczego znowu bez udziału Polski? .....</b> | <b>243</b> |
| § 1. Wprowadzenie .....                                                                                                                                                                                      | 243        |
| § 2. Geneza ustanowienia Prokuratury Europejskiej .....                                                                                                                                                      | 247        |
| § 3. Właściwość Prokuratury Europejskiej .....                                                                                                                                                               | 250        |
| § 4. Stanowisko Polski w sprawie ustanowienia Prokuratury Europejskiej .....                                                                                                                                 | 253        |
| § 5. Podsumowanie .....                                                                                                                                                                                      | 254        |
| <b>Rozdział 3. Polskie przepisy antyterrorystyczne a wymogi prawa Unii Europejskiej .....</b>                                                                                                                | <b>257</b> |
| § 1. Wprowadzenie .....                                                                                                                                                                                      | 257        |
| § 2. Ogólne przepisy w sprawie zwalczania terroryzmu .....                                                                                                                                                   | 258        |
| I. Definicja terroryzmu .....                                                                                                                                                                                | 258        |
| II. Przepisy powiązane z działalnością terrorystyczną .....                                                                                                                                                  | 260        |
| III. Sankcje za przestępstwa terrorystyczne .....                                                                                                                                                            | 264        |
| IV. Zwalczanie treści internetowych publicznie nawołujących do popełnienia przestępstwa terrorystycznego .....                                                                                               | 264        |
| V. Ochrona ofiar terroryzmu .....                                                                                                                                                                            | 266        |
| § 3. Przeciwdziałanie finansowaniu terroryzmu .....                                                                                                                                                          | 267        |
| I. Obowiązek uzasadnienia decyzji o zamrożeniu funduszy .....                                                                                                                                                | 268        |
| II. Tajemnica zawodowa .....                                                                                                                                                                                 | 269        |
| § 4. Podsumowanie .....                                                                                                                                                                                      | 271        |
| <b>Rozdział 4. Terroryzm w cyberprzestrzeni – istota problemu, tendencje oraz zwalczanie w świetle polityki bezpieczeństwa i regulacji prawnych Unii Europejskiej .....</b>                                  | <b>273</b> |
| § 1. Wprowadzenie .....                                                                                                                                                                                      | 273        |

|                                                                                                                                           |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| § 2. Zjawisko terroryzmu i skala zagrożenia terrorystycznego<br>w państwach Unii Europejskiej .....                                       | 276 |
| § 3. Problem cyberterroryzmu w Unii Europejskiej – metody działania<br>i sposoby wykorzystywania cyberprzestrzeni przez terrorystów ..... | 281 |
| § 4. Strategia i ustawodawstwo unijne w zakresie prewencji oraz<br>zwalczania działań i treści terrorystycznych w cyberprzestrzeni .....  | 289 |
| § 5. Podsumowanie .....                                                                                                                   | 304 |

## Część VI.

|                                                                                                                 |            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Rozdział 1. W Unii ekologicznej – „zazielenianie” unijnych polityk<br/>wymogami ochrony środowiska .....</b> | <b>309</b> |
| § 1. Wprowadzenie .....                                                                                         | 309        |
| § 2. Zasada integracji ochrony środowiska z politykami sektorowymi<br>UE .....                                  | 311        |
| I. Genesis .....                                                                                                | 311        |
| II. Integracja wymogów ochrony środowiska z politykami<br>sektorowymi jako zasada ogólna prawa UE .....         | 316        |
| III. Uwzględnianie wymogów ochrony środowiska<br>w orzecznictwie TSUE .....                                     | 320        |
| § 3. Podsumowanie .....                                                                                         | 325        |

|                                                                                                                                  |            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Rozdział 2. Kontrola sądowa decyzji zobowiązujących Komisji<br/>Europejskiej po wyroku w sprawie <i>Morningstar</i> .....</b> | <b>327</b> |
| § 1. Wprowadzenie .....                                                                                                          | 327        |
| § 2. Podstawy prawne kontroli sądowej decyzji zobowiązujących<br>Komisji Europejskiej .....                                      | 328        |
| § 3. Zakres kontroli sądowej decyzji zobowiązujących ustanowiony<br>w wyroku w sprawie <i>Alrosa</i> .....                       | 330        |
| § 4. Zakres kontroli sądowej decyzji zobowiązujących po wyroku<br>w sprawie <i>Morningstar</i> .....                             | 331        |
| § 5. Podsumowanie .....                                                                                                          | 333        |

|                                                                                                                                                 |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Rozdział 3. Wpływ decyzji Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej<br/>na handel między państwami członkowskimi Unii Europejskiej .....</b> | <b>335</b> |
| § 1. Wprowadzenie .....                                                                                                                         | 335        |
| § 2. Uregulowania krajowe .....                                                                                                                 | 336        |
| § 3. Uregulowania unijne .....                                                                                                                  | 338        |
| § 4. Wpływ decyzji Prezesa UKE na wymianę handlową .....                                                                                        | 341        |

|                                                                  |     |
|------------------------------------------------------------------|-----|
| § 5. Sposób oceny wpływu decyzji Prezesa UKE na wymianę handlową | 343 |
| § 6. Podsumowanie .....                                          | 345 |

**Varia**

|                                                                  |            |
|------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Rozdział 1. System bezpieczeństwa Unii Afrykańskiej .....</b> | <b>349</b> |
| § 1. Wprowadzenie .....                                          | 349        |
| § 2. System instytucjonalny APSA .....                           | 353        |
| I. Rada Pokoju i Bezpieczeństwa .....                            | 353        |
| II. Panel Mędrców .....                                          | 358        |
| III. Kontynentalny System Wczesnego Ostrzegania .....            | 363        |
| IV. Afrykańskie Siły Szybkiego Reagowania .....                  | 368        |
| V. Fundusz Pokoju .....                                          | 372        |
| § 3. Podsumowanie .....                                          | 375        |